

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Αυγούστου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4244

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 78786

Έγκριση χορήγησης κινήτρων και ενισχύσεων στον επενδυτικό φορέα «THERACELL LABORATORIES ΙΚΕ» για την υλοποίηση επένδυσης η οποία χαρακτηρίστηκε ως Στρατηγική Επένδυση κατά την έννοια του ν. 4608/2019.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (Α' 237) και ιδίως του άρθρου 16 και της παρ. 3 του άρθρου 29,

β. του ν. 4608/2019 «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 66),

γ. του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και

δ. του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ.σ. 1-78), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 1084/2017 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ L 156 της 20.06.2017, σ.σ. 1 - 18).

2. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

3. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

4. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

5. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

6. Την υπό στοιχεία Υ 35/22-09-2021 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4405).

7. Την υπ' αρ. 61746/16.6.2022 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των διαδικασιών για την υλοποίηση, την τροποποίηση, τον έλεγχο και την ολοκλήρωση των επενδύσεων που έχουν χαρακτηριστεί στρατηγικές σύμφωνα με τους νόμους 4864/2021 και 4608/2019, την καταβολή των ενισχύσεων και την τήρηση των υποχρεώσεων των επενδυτικών φορέων» (Β' 3188 - ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΑΡ-ΑΔΟ).

8. Την υπ' αρ. 65429/27.6.2022 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4608/2019 και ν. 4864/2021» (Β' 3450 - ΑΔΑ: 6ΒΝΖ46ΜΤΑΡ-Ψ02).

9. Την υπ' αρ. 8200/7.5.2021 αίτηση του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία «THERACELL LABORATORIES ΙΚΕ» περί ένταξης του επενδυτικού της σχεδίου «Εξατομικευμένες Κυτταρικές και Γονιδιακές Θεραπείες δίπλα στον Έλληνα ασθενή (POCare Model)» στις διαδικασίες των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 4608/2019, καθώς και τα συνημμένα σε αυτή στοιχεία του φακέλου της επενδυτικής πρότασης.

10. Τη γνωμοδότηση της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», σύμφωνα με την από 22.10.2021 (ΑΠΣ 383) απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων της ως άνω εταιρείας προς τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) επί της αιτήσεως ένταξης του επενδυτικού σχεδίου «Εξατομικευμένες Κυτταρικές και Γονιδιακές Θεραπείες δίπλα στον Έλληνα ασθενή (POCare Model)» του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία «THERACELL LABORATORIES ΙΚΕ» στις διαδικασίες των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 4608/2019.

11. Την υπ' αρ. 68/23-11-2021 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) για την «Ένταξη του επενδυτικού σχεδίου "Εξατομικευμένες Κυτταρικές και Γονιδιακές Θεραπείες δίπλα στον Έλληνα ασθενή (POCare Model)" του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία "THERACELL LABORATORIES IKE" στις διαδικασίες των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 4608/2019 (Α' 66)» (Β' 5716).

12. Το υπ' αρ. 69914/11.7.2022 έγγραφο της εταιρείας "THERACELL LABORATORIES IKE", αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου

1. Εγκρίνουμε τη χορήγηση ενίσχυσης στον επενδυτικό φορέα «THERACELL LABORATORIES IKE» για την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου που αφορά στην κλινική ανάπτυξη και εφαρμογή προηγμένων αυτόλογων (ο ασθενής είναι ο δότης των κυττάρων) κυτταρικών και γονιδιακών θεραπειών η παραγωγή των οποίων θα πραγματοποιείται κοντά στα κέντρα νοσηλείας, μέσα σε ειδικά διαμορφωμένες αυτόνομες παραγωγικές μονάδες OMPULs (Orgenesis Mobile Processing Unit Laboratories) με την εφαρμογή του αποκεντρωμένου μοντέλου POCare (Point of Care), δηλαδή της ανάπτυξης, παραγωγής και χορήγησης των CGTs (Cell & Gene Therapies) πλησίον του ασθενούς, συνολικού ενισχυόμενου κόστους ογδόντα δύο εκατομμυρίων εννιακοσίων δέκα έξι χιλιάδων εξακοσίων εξήντα ενός (82.916.661,00 €) ευρώ.

2. Το αντικείμενο της επένδυσης αποτελεί αρχική επένδυση σε νέα οικονομική δραστηριότητα και περιλαμβάνει:

α. την εγκατάσταση των OMPULs εντός του περιβάλλοντος χώρου, κοντά στο σημείο νοσηλείας των ασθενών, επιλεγμένων νοσοκομείων που διαθέτουν τον απαιτούμενο χώρο,

β. την ολοκλήρωση της βιομηχανικής έρευνας και των αυτοματισμών των OMPULs για μαζική παραγωγή θεραπειών,

γ. την πειραματική ανάπτυξη των θεραπειών μέσω των κλινικών δοκιμών στα πλαίσια της εγκριτικής διαδικασίας η οποία θα αφορά τη δοκιμή και τεκμηρίωση των νέων προϊόντων σε περιβάλλον πραγματικών συνθηκών ασθενειών και νοσηλείας, και

δ. την παραγωγή και διάθεση νέων κυτταρικών και γονιδιακών θεραπειών.

3. Το επενδυτικό σχέδιο της «THERACELL LABORATORIES IKE» χαρακτηρίστηκε σύμφωνα με την υπ' αρ. 68/23-11-2021 (Β' 5716) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) ως στρατηγική κατά την έννοια του ν. 4608/2019, εντάχθηκε στην κατηγορία «Στρατηγικές Επενδύσεις 2» της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 10, δηλαδή στις στρατηγικές επενδύσεις οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον πενήντα (50) νέες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) και ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000,00) ευρώ, και της αποδόθηκαν τα κίνητρα των άρθρων 12 και 14 του ως άνω νόμου.

4. Οι εγκρινόμενες ενισχύσεις εμπίπτουν στην κατηγορία των περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων και στην κατηγορία των ενισχύσεων για έργα έρευνας και ανάπτυξης και για τη χορήγησή τους πρέπει να πληρούνται τόσο οι γενικοί όροι όσο και οι ειδικοί όροι του Κεφαλαίου ΙΙΙ, και ειδικότερα των άρθρων 14 και 25 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014.

5. Η συνολική ενίσχυση ανά είδος ενίσχυσης χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας.

Άρθρο 2

Φορέας του επενδυτικού σχεδίου

1. Φορέας του επενδυτικού σχεδίου (δικαιούχος της ενίσχυσης) είναι η επιχείρηση με την επωνυμία «THERACELL LABORATORIES IKE» και με Α.Φ.Μ. 801432539.

Ο φορέας της επένδυσης είναι μεσαία επιχείρηση και καθορίζεται σύμφωνα με τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βάση τη μετοχική σύνθεση κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ένταξης, η οποία έχει ως εξής:

Επωνυμία	Εταιρικά Μεριδία	Ποσοστό Συμμετοχής
THERACELL ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και με δ.τ. THERACELL	1.250	50%
ORGENESIS MARYLAND INC.	1.250	50%
Σύνολο	2.500	100%

2. Το εταιρικό κεφάλαιο του επενδυτικού φορέα κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής ανέρχεται σε 25.000,00 ευρώ.

Άρθρο 3

Κόστος επενδυτικού σχεδίου

1. Οι ενισχυόμενες δαπάνες που έγιναν αποδεκτές κατά την εισήγηση της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», βάσει του υποβληθέντος επενδυτικού φακέλου, διακρίνονται σε επενδυτικές δαπάνες, ποσού τεσσάρων εκατομμυρίων τριακοσίων σαράντα εννιά χιλιάδων εξακοσίων τριών (4.349.603,00 €) ευρώ, του άρθρου 14 «Περιφερειακές Επενδυτικές Ενισχύσεις» και σε δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, ποσού εβδομήντα οκτώ εκατομμυρίων πεντακοσίων εξήντα επτά χιλιάδων πενήντα οκτώ (78.567.058,00 €) ευρώ, του άρθρου 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης» του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ΕΕ 651/2014. Το συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται σε ογδόντα δύο εκατομμύρια εννιακόσιες δέκα έξι χιλιάδες εξακόσια εξήντα ένα (82.916.661,00 €) ευρώ.

Μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης, δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

2. Οι ενισχυόμενες δαπάνες του άρθρου 14 "Περιφερειακές Επενδυτικές Ενισχύσεις" του Γενικού Απαλλακτι-

κού Κανονισμού ΕΕ 651/2014 περιλαμβάνουν δαπάνες σε καινούρια ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού και αναλύονται ως εξής:

Επενδυτικές δαπάνες του άρθρου 14 «Περιφερειακές Επενδυτικές Ενισχύσεις» του ΓΑΚ 651/2014			
	Περιγραφή	Συμβατική/ Leasing	Ενισχυόμενο Κόστος σε €
1	Δαπάνες υλοποίησης εργαστηρίου στην Κόρινθο	Συμβατική	1.200.000
2	Δαπάνη απόκτησης επτά (7) μονάδων OMPULs	Συμβατική	3.149.603
	Σύνολο δαπανών		4.349.603

3. Οι δαπάνες του άρθρου 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης» του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ΕΕ 651/2014 αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες του άρθρου 25 "Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης" του ΓΑΚ 651/2014			
A/A	Περιγραφή	Συμβατική/ Leasing	Ενισχυόμενο Κόστος σε €
1	Βιομηχανική έρευνα	Συμβατική	39.104.928
2	Πειραματική ανάπτυξη	Συμβατική	30.219.130
3	Μελέτες σκοπιμότητας	Συμβατική	9.243.000
	Σύνολο δαπανών		78.567.058

Οι δαπάνες βιομηχανικής έρευνας αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες Βιομηχανικής Έρευνας		
A/A	Περιγραφή	Ενισχυόμενο Κόστος σε €
1	Δαπάνες προσωπικού (ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό)	15.609.750
2	Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας και δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες	14.000.000
3	Κόστος αναλώσιμων (COGS)	7.818.400
4	Γενικά και λοιπά έξοδα για τις OMPULs	1.676.778
	Σύνολο δαπανών	39.104.928

Οι δαπάνες πειραματικής ανάπτυξης αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες Πειραματικής Ανάπτυξης			
A/A	Περιγραφή	Ενισχυόμενο Κόστος σε €	
1	Δαπάνες προσωπικού (ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό)	4.566.750	
2	Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού (όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους για την επένδυση, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης)	6.847.618	
3	Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει	Δαπάνες κλινικών μελετών	3.185.000
		Δαπάνες R&D νέων προϊόντων	7.670.000
4	Κόστος Αναλώσιμων (COGS)	4.946.600	
5	Γενικά και λοιπά έξοδα για τις OMPULs	3.003.162	
	Σύνολο δαπανών	30.219.130	

Οι δαπάνες μελετών σκοπιμότητας αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες Μελετών Σκοπιμότητας		
A/A	Περιγραφή	Ενισχυόμενο Κόστος σε €
1	Δαπάνες προσωπικού (ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό)	3.043.000
2	Δαπάνες marketing και προβολής	6.200.000
	Σύνολο δαπανών	9.243.000

Σύμφωνα με το άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης» του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ΕΕ 651/2014 επιλέξιμες δαπάνες είναι:

α. οι δαπάνες προσωπικού για ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στο βαθμό που απασχολούνται στην ενισχυόμενη ερευνητική δραστηριότητα,

β. οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στο βαθμό και όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για τα έργα έρευνας και ανάπτυξης. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους για τα έργα έρευνας και ανάπτυξης επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια των έργων αυτών, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γ. οι δαπάνες απόσβεσης των κτιρίων, που αντιστοιχούν στον χρόνο αξιοποίησής τους για την υλοποίηση

των έργων έρευνας και ανάπτυξης και οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

δ. οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που θα αγοραστούν ή θα ληφθούν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για τα έργα έρευνας και ανάπτυξης, και

ε. πρόσθετα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα των έργων έρευνας και ανάπτυξης.

Άρθρο 4

Παρεχόμενες ενισχύσεις

1. Φορολογικά Κίνητρα

Αποδίδεται το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4608/2019 για τις ενισχυόμενες δαπάνες του εργαστηρίου στην Κόρινθο και των επτά (7) OMPULs του επενδυτικού σχεδίου, ύψους τεσσάρων εκατομμυρίων τριακοσίων σαράντα εννιά χιλιάδων εξακοσίων τριών (4.349.603,00 €) ευρώ. Το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης της φοροαπαλλαγής ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο εννιακόσιες πενήντα επτά χιλιάδες τριακόσια είκοσι ένα (1.957.321,00 €) ευρώ, ήτοι ποσοστού 45% της συνολικής ενισχυόμενης δαπάνης και αναλύεται ως εξής:

Επενδυτικές δαπάνες του άρθρου 14 «Περιφερειακές Επενδυτικές Ενισχύσεις» του ΓΑΚ 651/2014				
A/A	Περιγραφή	Ενισχυόμενο Κόστος σε €	Ποσοστό Ενίσχυσης	Ενίσχυση
1	Δαπάνες υλοποίησης εργαστηρίου στην Κόρινθο	1.200.000	45,00%	540.000
2	Δαπάνη απόκτησης επτά (7) μονάδων OMPULs	3.149.603	45,00%	1.417.321
	Σύνολο δαπανών	4.349.603		1.957.321

2. Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη

Αποδίδεται το κίνητρο της επιχορήγησης για έργα έρευνας και ανάπτυξης της περ. β, της παρ. 1, του άρθρου 14, του ν. 4608/2019 για τις ενισχυόμενες δαπάνες της πειραματικής ανάπτυξης, της βιομηχανικής έρευνας και των μελετών σκοπιμότητας του επενδυτικού σχεδίου, ύψους εβδομήντα οκτώ εκατομμυρίων πεντακοσίων εξήντα επτά χιλιάδων πενήντα οκτώ (78.567.058,00 €) ευρώ. Το ύψος της χορηγούμενης επιχορήγησης για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης ανέρχεται σε τριάντα ένα εκατομμύρια επτακόσιες είκοσι οκτώ χιλιάδες επτακόσια σαράντα επτά (31.728.747,0 €) ευρώ, ως εξής:

Δαπάνες του άρθρου 25 "Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης" του ΓΑΚ 651/2014				
A/A	Περιγραφή	Ενισχυόμενο Κόστος σε €	Ποσοστό Ενίσχυσης	Επιχορήγηση
1	Βιομηχανική έρευνα	39.104.928	50,00%	19.552.464
2	Πειραματική ανάπτυξη	30.219.130	25,00%	7.554.783
3	Μελέτες σκοπιμότητας	9.243.000	50,00%	4.621.500
	Σύνολο δαπανών	78.567.058		31.728.747

Άρθρο 5

Πηγές χρηματοδότησης

Το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου αναλύεται ανά πηγή χρηματοδότησης ως εξής:

Χρηματοδοτικό Σχήμα	
ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	Ποσά (€)
A. Ίδια κεφάλαια	
- Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου	4.145.833
B. Εξωτερική χρηματοδότηση	
- Ομολογιακό δάνειο	37.000.000
- Τραπεζικός δανεισμός	10.042.081
Σύνολο Ίδιας Συμμετοχής	51.187.914
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	
Επιχορήγηση δαπανών έρευνας και ανάπτυξης	31.728.747
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	82.916.661

Η ίδια συμμετοχή του επενδυτικού φορέα, είτε μέσω ίδιων κεφαλαίων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, δεν πρέπει να περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

Το ποσό των κεφαλαίων ανά πηγή χρηματοδότησης θα καθοριστεί ακριβώς με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και θα υπολογιστεί στο πραγματικό κόστος αυτού.

Άρθρο 6

Όροι χορήγησης της ενίσχυσης

Η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου εγκρίνεται με την προϋπόθεση τήρησης από τον επενδυτικό φορέα των παρακάτω όρων.

1. Τόπος εγκατάστασης

Η επένδυση θα υλοποιηθεί σε μισθωμένο βιομηχανικό ακίνητο στο 80ο χλμ. της Νέας Οδού Αθηνών - Κορίνθου, στον Δήμο Κορινθίων, της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, όπου θα κατασκευαστεί εργαστήριο έρευνας και ανάπτυξης μελλοντικών θεραπειών.

Οι αυτόνομες παραγωγικές μονάδες (OMPULs) θα τοποθετούνται προσωρινά σε επιλεγμένους χώρους εντός ή πλησίον νοσοκομείων και σε κάθε περίπτωση εγγύτερα στο σημείο νοσηλείας των ασθενών. Ο επενδυτικός φορέας υποχρεούται, κατά τον έλεγχο υλοποίησης της επένδυσης, να προσκομίσει έγγραφα για την χρήση των οικοπέδων στα οποία θα εγκατασταθούν οι ως άνω αυτόνομες παραγωγικές μονάδες.

2. Θέσεις εξαρτημένης εργασίας

Ο επενδυτικός φορέας είναι νεοϊδρυθείσα επιχείρηση και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ένταξης στις διαδικασίες του ν. 4608/2019 δεν απασχολούσε προσωπικό.

Οι νέες θέσεις εξαρτημένης εργασίας που θα δημιουργηθούν από το 1ο έτος πλήρους λειτουργίας της επένδυσης, ανέρχονται σε εκατόν εβδομήντα τέσσερις (174) ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ).

3. Έκδοση αδειών

Ο επενδυτικός φορέας ευθύνεται για την έκδοση όλων των απαιτούμενων αδειών οικοδομικών και λοιπών εργασιών και για τη λήψη και τήρηση όλων των απαιτούμενων μέτρων για την υλοποίηση της επένδυσης, κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

4. Τηρούμενα βιβλία

Ο φορέας οφείλει από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου να τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Άρθρο 7

Υλοποίηση του επενδυτικού έργου

1. Ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής

Ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι η 7η Μαΐου 2021 που αποτελεί και την ημερομηνία που δύναται να πραγματοποιηθεί η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

2. Έναρξη Εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά

δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.

3. Ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου

Η ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου ορίζεται την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται την ως άνω ημερομηνία με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις της διαδικασίας παρακολούθησης της υλοποίησης και πιστοποίησης της επένδυσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο Α του Παραρτήματος της παρούσας απόφασης, το οποίο συνιστά αναπόσπαστο τμήμα της.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις του επενδυτικού φορέα

1. Ο επενδυτικός φορέας οφείλει να τηρεί τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας για διάστημα το οποίο ανέρχεται σε τρία (3) έτη.

2. Από την ένταξη του παρόντος επενδυτικού σχεδίου στις διαδικασίες των στρατηγικών επενδύσεων του ν. 4608/2019 και μέχρι την παρέλευση του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων όπως ορίζεται ανωτέρω, ο επενδυτικός φορέας οφείλει:

i. να τηρεί τους όρους και τις υποχρεώσεις της παρούσας απόφασης και του Παραρτήματος που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της,

ii. να δημιουργήσει τις προβλεπόμενες, στην παρούσα απόφαση, θέσεις εργασίας και να διατηρήσει το σύνολο των υφιστάμενων και νέων θέσεων εργασίας έως τη λήξη του διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, και

iii. να αποστέλλει, κάθε έτος, μετά την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου στην Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στοιχεία προκειμένου να τεκμηριώνεται η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή του στις διατάξεις του ν. 4608/2019.

3. Εάν ο επενδυτικός φορέας παραβεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα απόφαση πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας ή εντός του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 19 του ν. 4864/2021 και των άρθρων 6 και 7 της υπουργικής απόφασης υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 - ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΛΡ-ΑΔΟ).

Άρθρο 9

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4864/2021 και οι σχετικές κανονιστικές αποφάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της Απόφασης έγκρισης χορήγησης κινήτρων και ενισχύσεων του επενδυτικού φορέα
«THERACELL LABORATORIES ΙΚΕ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Διαδικασίες υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

1. Έλεγχος υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου

Η επένδυση ελέγχεται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας και κατά τη διάρκεια της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της. Σκοπός του ελέγχου είναι είτε η διαπίστωση της συμμόρφωσης του επενδυτικού φορέα προς τις διατάξεις των νόμων 4608/2019 και 4864/2021, τις κανονιστικές αποφάσεις καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων της απόφασης χορήγησης κινήτρων και ενισχύσεων, είτε η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Ο έλεγχος διακρίνεται σε διοικητικό και σε επιτόπιο έλεγχο.

α. Διοικητικός έλεγχος διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων κατά τη διάρκεια τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

β. Επιτόπιος έλεγχος διενεργείται i) για την ενδιάμεση πιστοποίηση της επένδυσης σε ποσοστό 25% ή/και 50% ή/και 75% της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και ii) για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επενδυτικού φορέα.

Ο επενδυτικός φορέας υποβάλλει αίτημα ελέγχου στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων i) είτε για την ενδιάμεση πιστοποίηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης ii) είτε για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, συνοδευόμενο από έκθεση υλοποίησης της επένδυσης και από τα προβλεπόμενα, στην υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 – ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΛΡ-ΑΔΟ) υπουργική απόφαση, δικαιολογητικά. Επιπρόσθετα, τόσο κατά την ενδιάμεση όσο και κατά την τελική πιστοποίηση, ο επενδυτικός φορέας υποβάλλει διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τις κλινικές μελέτες (φάση I, II ή III) που εγκρίθηκαν ή ολοκληρώθηκαν καθώς και έγκριση κυκλοφορίας του προϊόντος από τους αρμόδιους οργανισμούς φαρμάκων.

Στο ίδιο αίτημα προτείνεται ένας ορκωτός ελεγκτής λογιστής από το Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14, του ν. 4449/2017 (Α' 7). Για τη διενέργεια ελέγχου ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής συνεργάζεται και με μηχανικούς ή άλλης ειδικότητας ελεγκτές ανάλογα με το είδος της υπό έλεγχο επένδυσης.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εγκρίνεται ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής και ορίζεται η διενέργεια ελέγχου στην επένδυση που δεν δύναται να υπερβεί το χρονικό διάστημα των τριών (3) μηνών.

Εάν ο επενδυτικός φορέας δεν υποβάλει την αίτηση για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός δύο (2) μηνών από την αρχικά προβλεπόμενη προθεσμία ολοκλήρωσης ή και ενδεχόμενης εγκριθείσας παράτασης, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1, του άρθρου 19, του ν. 4864/2021.

2. Τροποποίηση επενδυτικού σχεδίου

Η τροποποίηση των όρων της παρούσας απόφασης είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων της επένδυσης, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο επενδυτικός φορέας έως τη λήξη του διαστήματος των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Τα αιτήματα τροποποιήσεων υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων και εξετάζονται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης χαρακτηρισμού της επένδυσης ως στρατηγικής από τη Δ.Ε.Σ.Ε. και της παρούσας απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της, και

γ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα ενισχυόμενων δαπανών.

3. Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης

Η προβλεπόμενη στην παρούσα απόφαση προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης δύναται να παραταθεί, κατόπιν αιτήματος του επενδυτικού φορέα, αιτιολόγησης της αναγκαιότητας της παράτασης και τεκμηρίωσης της δυνατότητας υλοποίησης της επένδυσης εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

Η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης που προβλέπεται i) στην παρούσα απόφαση ή ii) σε τροποποίηση της παρούσας ύστερα από έγκριση αιτήματος παράτασης της ολοκλήρωσης της επένδυσης, μπορεί να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης.

Η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης χορηγείται με την προϋπόθεση της τήρησης του ανώτατου συνολικού χρόνου υλοποίησης της επένδυσης των δεκαπέντε (15) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

4. Ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

Η ολοκλήρωση και η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον έχει ολοκληρωθεί η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου, έχουν εκδοθεί και έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες για την υλοποίηση της επένδυσης άδειες - εγκρίσεις, και τεκμηριώνεται η παραγωγική της λειτουργία με την πώληση προϊόντων ή/και την παροχή υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα για την ολοκλήρωση της επένδυσης θα πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

α. να εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης,

β. η επένδυση να έχει ολοκληρωθεί εντός της ορισθείσας στην παρούσα απόφαση προθεσμίας ή και εντός ενδεχόμενης εγκριθείσας παράτασης,

γ. να έχουν δημιουργηθεί οι νέες θέσεις εργασίας (εκφρασμένες σε Ε.Μ.Ε.) με βάση το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στην παρούσα απόφαση,

δ. το τελικό κόστος της επένδυσης και οι νέες θέσεις εργασίας, εκφρασμένες σε Ε.Μ.Ε., δεν δύναται να είναι χαμηλότερες από τα ελάχιστα απαιτούμενα όρια για την ένταξη της ως στρατηγική επένδυση, και

ε. η αύξηση του κόστους υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή, χωρίς να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης και του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης όπως αυτά ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζεται ο χρόνος ολοκλήρωσης της επένδυσης και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπως αποτυπώνεται στην ως άνω απόφαση.

Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών όπως αυτά έχουν οριστεί στην παρούσα απόφαση.

Η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης κοινοποιείται από την Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων στον επενδυτικό φορέα ο οποίος έχει δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων κατά αυτής.

5. Αντιρρήσεις

Ο επενδυτικός φορέας έχει δικαίωμα να υποβάλει αντιρρήσεις κατά των αποφάσεων ενδιάμεσης υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και κατά της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων με τη μορφή αιτήματος θεραπείας εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ανάρτηση στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ των αποφάσεων ενδιάμεσης υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων εξετάζει τις αντιρρήσεις, συντάσσει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί αυτών και εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και

Επενδύσεων για την αποδοχή ή απόρριψή τους, η οποία κοινοποιείται στον επενδυτικό φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Καταβολή και λογιστική απεικόνιση των ειδών ενίσχυσης

1. Αξιοποίηση της ωφέλειας της φορολογικής απαλλαγής

Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής της περίπτωσης α, της παραγράφου 2, του άρθρου 12, του ν.4608/2019, συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων του επενδυτικού φορέα, μετά από την αφαίρεση του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, ο οποίος αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη.

Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν, αρχικά, οριστεί στην παρούσα απόφαση. Το τελικό ποσό της ενίσχυσης, για κάθε επενδυτικό σχέδιο, καθορίζεται ακριβώς με την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, βάσει του πραγματικού ενισχυόμενου κόστους αυτής, λαμβανομένων υπόψη των ποσοστών ενισχύσεων που έχουν καθορισθεί στην παρούσα απόφαση, ανά ομάδα ενισχυόμενων δαπανών.

Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την ανάρτηση στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ της απόφασης υλοποίησης του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Ο επενδυτικός φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας και όχι σε διάστημα μικρότερο των τριών (3) φορολογικών ετών.

Η ενίσχυση που δικαιούται ο επενδυτικός φορέας δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά έτος, το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή τυχόν εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ως άνω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης.

Η ενίσχυση που δικαιούται ο επενδυτικός φορέας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Το ποσό της ενίσχυσης που αξιοποιεί ο επενδυτικός φορέας κάθε έτος, συνιστά ισόποσο ειδικό αποθεματικό, και εμφανίζεται, ανά επενδυτικό σχέδιο, σε ειδικό λογαριασμό στα βιβλία του.

Οι επενδυτικοί φορείς υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Φορολογικών Ενισχύσεων Στρατηγικών Επενδύσεων (ΔΗΦΕΣΕ) κάθε έτος, ανεξάρτητα εάν ο επενδυτικός φορέας έχει πραγματοποιήσει κέρδη ή όχι, ήτοι ακόμη και μηδενική, μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού φορολογικής απαλλαγής ή μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας κατά τα ανωτέρω.

Με την υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 – ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΛΡ-ΑΔΟ) υπουργική απόφαση εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος και το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικών Ενισχύσεων Στρατηγικών Επενδύσεων (ΔΗΦΕΣΕ).

2. Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη

Η ενίσχυση για έργα έρευνας και ανάπτυξης της περίπτωσης β, της παραγράφου 1, του άρθρου 14, του ν.4608/2019 που παρέχεται στον επενδυτικό φορέα συνίσταται στην επιχορήγηση δαπανών για τη διενέργεια βιομηχανικής έρευνας.

Η καταβολή της ενίσχυσης μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν, αρχικά, οριστεί στην παρούσα απόφαση. Το τελικό ποσό της ενίσχυσης, για κάθε επενδυτικό σχέδιο, καθορίζεται ακριβώς με την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, βάσει του πραγματικού ενισχυόμενου κόστους αυτής, λαμβανομένων υπόψη των ποσοστών ενισχύσεων που έχουν καθορισθεί στην παρούσα απόφαση, ανά ομάδα ενισχυόμενων δαπανών.

Η ενίσχυση καταβάλλεται στον δικαιούχο ύστερα από αίτημά του σε ποσό που ανέρχεται μέχρι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή/και πενήντα τοις εκατό (50%) ή/και εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης και μετά την πιστοποίηση της υλοποίησης του αντίστοιχου ποσοστού του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου από αρμόδιο όργανο ελέγχου και κατόπιν πιστοποίησης από πιστοποιημένο αξιολογητή του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΜΠΑ) της Γ.Γ.Ε.Κ., της πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης που υλοποιήθηκαν.

Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της ρύθμισης της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Το ποσό της ενίσχυσης που αξιοποιεί ο επενδυτικός φορέας κάθε έτος, συνιστά ισόποσο ειδικό αποθεματικό, και εμφανίζεται, ανά επενδυτικό σχέδιο, σε ειδικό λογαριασμό στα βιβλία του. Ο ειδικός αυτός λογαριασμός θα φέρει την ονομασία «Ειδικό αποθεματικό ν.4608/2019».

Τα ειδικά αποθεματικά που δημιουργούνται λόγω αξιοποίησης των ενισχύσεων, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου τους, προστίθενται στα κέρδη του επενδυτικού φορέα και φορολογούνται στο φορολογικό έτος κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του επενδυτικού φορέα και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε Τραπεζικά Ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, εκτός των επενδυτικών σχεδίων των εμβληματικών επενδύσεων εξαιρετικής σημασίας. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Δικαιολογητικά

Για την αξιοποίηση της ωφέλειας της φορολογικής απαλλαγής και της επιχορήγησης των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης ο επενδυτικός φορέας υποβάλλει αίτημα πληρωμής συνοδευόμενο από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά της υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 – ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΑΡ-ΑΔΟ) υπουργικής απόφασης.

4. Λογιστική απεικόνιση της καταβληθείσας ενίσχυσης

Το ποσό της επιχορήγησης και της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ειδικό αποθεματικό και φέρει την ονομασία «Ειδικό αποθεματικό ν.4608/2019». Το ειδικό αυτό αποθεματικό σχηματίζεται από την καταβληθείσα επιχορήγηση και από την φορολογική απαλλαγή που σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος επί των καθαρών κερδών που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβάλλεται λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής. Ως προς το ειδικό αυτό αποθεματικό ισχύουν και εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί αποσβέσεων της φορολογικής νομοθεσίας.

Το ειδικό αποθεματικό που δημιουργείται λόγω αξιοποίησης των ενισχύσεων, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του, προστίθεται στα κέρδη του επενδυτικού φορέα και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Όροι χορήγησης ενισχύσεων –Υποχρεώσεις επενδυτικών φορέων

1. Γενικοί όροι χορήγησης ενισχύσεων

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις, επιτρέπεται να σωρεύονται με ενισχύσεις άλλων καθεστώτων ενισχύσεων ή καθεστώτων ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis), με την προϋπόθεση ότι η σωρευση των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης με τις ενισχύσεις άλλων καθεστώτων για τις

ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης ή των ποσών ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου 8 του Γ.Α.Κ. Στην περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων οδηγεί σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων ή/και εντάσεων ενίσχυσης, σύμφωνα με το ισχύον κατά την περίοδο των αιτήσεων υπαγωγής ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο, αποφασίζεται η προσαρμογή στα εν λόγω όρια ή/και στις εντάσεις ενίσχυσης.

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση. Η ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου οριστικοποιείται με την απόφαση ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

Ο επενδυτικός φορέας υποχρεούται να παρέχει εύλογες προσαρμογές υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων σύμφωνα με την περίπτωση γ, του άρθρου 61, του ν.4488/2017 (Α' 137). Συγκεκριμένα, οφείλει να διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες και να πραγματοποιεί τις απαιτούμενες δαπάνες που έχουν στόχο την εξασφάλιση της προσηλασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και εν γένει να μεριμνά ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

2. Ειδικές υποχρεώσεις του επενδυτικού φορέα

Από την ένταξη του παρόντος επενδυτικού σχεδίου στις διαδικασίες των στρατηγικών επενδύσεων του ν.4608/2019 και μέχρι την παρέλευση του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων όπως ορίζεται ανωτέρω, ο επενδυτικός φορέας οφείλει:

- α. να μην παύσει τη λειτουργία του,
- β. να μη διακόπτει την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,
- γ. να μη μεταβιβάζει για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητάς της και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Ο επενδυτικός φορέας έχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων εντός διμήνου από την αντικατάστασή τους,
- δ. να μη μεταβάλλει τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,
- ε. να μην εκμισθώνει μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων της παρούσας απόφασης φέρει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση εκμίσθωσης της επένδυσης πριν από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,
- στ. να μην συγχωνευθεί ή διασπασθεί χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας. Η έγκριση δίνεται υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς επίσης υπό τον όρο ανάληψης από τον νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα απόφαση,
- ζ. να γνωστοποιεί κάθε μεταβολή των στοιχείων του, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής της σύνθεσης, εντός διμήνου από τη μεταβολή,
- η. να διατηρεί τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.), όπως προβλέπονται στην παρούσα απόφαση μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
- θ. να υποβάλλει Δήλωση Φορολογικών Ενισχύσεων Στρατηγικών Επενδύσεων (ΔΗΦΕΣΕ) στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και
- ι. να διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων ένταξης,

ώστε να ανταποκρίνεται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

3. Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

Μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 8 της παρούσας απόφασης ο επενδυτικός φορέας οφείλει να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης λειτουργίας του καθώς και της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, στοιχεία πιστοποίησης της φερεγγυότητάς του, καθώς και τεκμηρίωσης των θέσεων απασχόλησης, σύμφωνα με το παράρτημα 3 της υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 – ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΛΡ-ΑΔΟ) υπουργικής απόφασης. Τα στοιχεία θα πρέπει να υποβάλλονται με αίτηση του φορέα της επένδυσης στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, όπως αυτή πιστοποιείται στην σχετική απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Αν ο χρόνος έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης είναι μεταγενέστερος του χρόνου έναρξης της υποχρέωσης για την υποβολή της αίτησης τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο επενδυτικός φορέας υποχρεούται στην υποβολή των στοιχείων για το ανωτέρω διάστημα εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο έλεγχος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων πραγματοποιείται με τη διενέργεια ετήσιων διοικητικών ελέγχων από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων.

Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων του Παραρτήματος 3 της υπ' αρ. 61746/16.6.2022 (ΦΕΚ: Β' 3188 – ΑΔΑ: Ω5ΤΦ46ΜΤΛΡ-ΑΔΟ) υπουργικής απόφασης ή σε περίπτωση υποβολής ανακριβών στοιχείων επιβάλλεται στον επενδυτικό φορέα πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί του ποσού της ενίσχυσης.

Άρθρο 10

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2022

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: www.et.gr

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

